

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 109. — ŠTEV. 109.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 10, 1921. — TOREK, 10. MAJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

VELIKE TEŽAVE S PROHIBICIJO

POLICIJSKI NAČELNIKI IZ ŠTIRIDESETIH MEST DRŽAVE NEW YORK IZJAVLJAJO, DA NE MOREJO UVELJAVITI PROHIBICIJE.

Albany, N. Y. 8. maja. — Štirideset policijskih načelnikov različenih mest te države je obvestilo konferenco županov, da je prisilno izvedenje prohibicijske postave od strani uniformirane sile nemogoče. Državna konferenca je pred kratkim razposlala vprašalne pole in večina načelnikov policijskih departamentov je izjavila, da ne more izvesti prohibicijske postave.

Prevladujočemu mnenju je dal izraza Thomas Fahey, ki je rekel:

— Uniformirana sila ne more izvesti aretacij, kajti salunariji poznajo policiste.

J. Sheldon Frost, komisar za javno varnost v Albany, je izjavil, da policija ne more obvladati položaja v Albany, da pa je v drugih mestih nemogoče dobiti informacije, ki bi dovele do uspešnih aretacij radi kršenja prohibicijske postave.

Policijaki načelniki soglašajo v tem, da je uporaba detektivov najboljša rešitev problema, a ob istem času izjavljajo, da niso za uporabo privatnih detektivov v zvezi z delom redne policije. Policijski načelniki iz Yonkersa je mnenja, da bo treba večkrat izpremeniti osebje, dočim je policijski načelnik iz Goversville naziranja, da je treba dobiti tujce, ki bodo preskrbeli potrebne dokaze za aretacijo kršiteljev prohibicijske postave.

Policijaki načelniki številnih mest so mnenja, da so zvezne oblasti preveč popustljive z ozirom na izvedenje prohibicijske postave.

— V sedanjem času so ljudje, ki niso nikdar preje pokazali nikakih zločinov, zaposleni na ta ali oni način v trgovini s prepovedanimi pijačami, — je poročal policijski načelnik iz Kingstona. — Temu vzrok je dejstvo, da so bile zvezne oblasti tako popustljive z ozirom na izvedenje prohibicijske postave.

Nadaljnji značilni odgovori so bili naslednji:

Niagara Falls. — V mestu s 15.000 ljudi so policisti v navadnih oblekah znani vsakemu, ki se noče pokoriti postavi in potem, ko nastopi tak policist dvakrat ali trikrat pred sodiščem kot tožitelj, postane tako splošno znan, da je njegova nadaljna služba kaj malo vredna.

North Tonawanda. — Po mojem mnenju je to zvezna zadeva in bi jo morale rešiti zvezne oblasti.

White Plains. — Ne verujem, da bi bilo mogoče prikriti identiteto policistov, kar so potrdile izkušnje tega departamenta, ki je poslal ljudi v navadnih oblekah naokrog, kajti slednjim se ni posrečilo dobiti potrebnih dokazov.

FAŠISTI DIVJAJO PO ITALIJI

ŠEST METVIH IN ŠTIRIDESET RANJENIH V BOJIH ENEGA DNEVA MED FAŠISTI IN SOCIJALISTI V ITALIJI.

Rim, Italija, 8. maja. — Poboji med fašisti, to je skrajnimi nacionalisti, katere na skrivnem podpira italijanska vlada, ter komunisti in socijalisti v različnih delih dežele postajajo z vsakim dnem srditejši, čim bolj se bližajo volitve. V petek je prišlo do številnih spopadov, tekom katerih je bilo ubitih šest oseb ter štirideset ranjenih. Eden izmed konfliktov tega dne se je završil v Cittadella, v bližini Padove, kjer so skušali fašisti uničiti delavski glavni stan v povračilo za neki zapad od strani komunistov. Vsi, ki so se vdeležili tega napada, pa so bili aretirani ter vrženi v ječo. Ko je dospela novica o teh napadih v glavni stan fašistov v Padovi, je odšlo več sto činov te organizacije v Cittadello z namenom, da oprostite te jetnike.

Predno so se udali, so pričeli orožniki streljati in sledil je boj, tekom katerega je bilo dosti ljudi ranjenih. Karabinjerji, ki so stali za zidom, so streljali najprej v zrak in potem v ljudsko množico. Na strani fašistov so padli trije ljudje.

Iz Florence se poroča, da so fašisti zažgali s požigalnimi bombami delavski dom v Rifridi, da so osvetili za neki napad od strani komunistov. Eksplozija je povzročila veliko paniko med prebivalstvom, ki je hitelo na prosto. Celotno poslopje je bilo uničeno.

IBANEZ SE JE VRNIL DOMOV. UMOR MEHIŠKEGA SOCIJALISTA.

Madrid, Španija, 7. maja. — Vicente Blasco Ibanez, slavni španski pisatelj, avtor splošno znanega romana "Štirje jezdecji Apokalipse", ki se je vrnil pred par dnevi v Madrid, je govoril v nekem pogovoru s časnikarjimi poročevalci na zelo navdušen način glede sprejema, katerega je bil deležen v Združenih državah, gde katerih je izjavil, da prevladuje tam velikansko zanimanje za špansko in vse, kar se tiče španskega narodnega pokreta.

Ibanez je govoril tudi o Mehiki, glede katere je rekel, da se jo mora pripustiti miru, da si bo lahko sama ustvarila svojo bodočnost in svojo usodo. Izjavil je nadalje, da je opazil med mehiškimi Indijanci duha upora proti obstoječim napravam in da je največje zlo, s katerim se mora boriti Mehika, nepismenost in neizobraženost raznih generalov, ki vladajo deželi. Rekel je nadalje, da ne bo tako hitro objavil svoje novele, imenovane "Orel in kača", tika-joče se razmer v Mehiki in sicer raditega, ker noče netiti nadaljnega požara v nesrečni deželi.

Oba poslanca sta bila odlična socijalista ter se domneva, da je bil napad na oba politične narave.

Ne odlašajte

ako nam ravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnika ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna navodila na najstarejšo in skušeno slovensko bančno podjetje:

FRANK SAKSER STATE BANK (potniški oddelok)
83 Cortlandt St., New York, N. Y.

Col. George Harwey, novi ameriški poslanik v Londonu.

JUŽNA NEMČIJA ZA SPREJEM POGOJEV

Južna Nemčija je izvedla celi svoj pritisk, da dovede berlinsko vladno do sprejema zavez. pogojev.

Frankfurt ob Meni, Nemčija, 9. maja. — Tukajšnji vodilni politični krogi so prepričani, da bo berlinska vlada sprejela pogoje zaveznikov in to deloma radi pritiska, katerega se je izvedlo na berlinsko vladno od strani južne Nemčije. Južna Nemčija, ki je bolj demokratskega značaja kot pa severni del države, je pripravljena storiti vse v namenu, da si zagotovi mir in prosperiteto. Mase ne razumejo polnega pomena reparacijskih pogojev in tudi ne spoznavajo, kakšna bremena bodo prevzele, a njih želja je napraviti enkrat za vselej konec večnemu ogrožanju Porenke od strani Francije.

Na drugi strani pa vidijo tukajšnji izobraženi Nemci tri politične prednosti v pogojih, kot so bili sestavljeni na konferenci v Londonu. To pa kljub dejstvu, da sta šla po cesti ter pričeli streljati nanje z revolverji, nakar so zbežali. Dosedaj se ni vzpiznilo še nikakih aretacij.

Oba poslanca sta bila odlična socijalista ter se domneva, da je bil napad na oba politične narave.

PEPEL ROZE LUKSEMBURŠKE.

London, Anglija, 8. maja. — Policijska je navalila na tukajšnji glavni stan komunistov. Razen raznih dokumentov je našla tudi posodo s pepelom. Uradniki so rekli, da je to pepel Roze Luksemburške.

Znana socijalistična voditeljica Roza Luksemburg je bila ubita v Berlinu leta 1919. Morilec so jo zatem vrgli v reko, toda njenim pristašem se je posrečilo truplo dobiti.

ANGLIJA JE BAJE PRIZNALA SOVJETE

Litvinov se bo vrnil v zunanje ministrstvo. — Ime "Petrograd" ostane. — Suša v Rusiji.

Kodanj, Dansko, 9. maja. — Poročila, prihajajoča iz ruskih virov, naznanjajo, da je angleška vlada priznala sovjetno vladno. Te vesti še niso potrjene.

Stockholm, Švedska, 9. maja. — Šef ruske sovjetne misije v inozemstvu, Maksim Litvinov, je bil pozvan nazaj v zunanje ministrstvo, kjer bo nadomestil gospoda Karakhana, ki je bil imenovan za zunanjo poslenik v Varšavi. Litvinov naslednik bo Sabian.

Riga, Letška, 9. maja. — Ruska sovjetna vlada je dolgo časa nameravala izpremeniti ime Petrograd v Petersburg. Slednje je pa opozicija zmagala, in ime Petrograd bo definitivno ostalo.

Riga, Letška, 9. maja. — V Rusiji vlada siva suša. Ministrski predsednik Lenin se zopet nahaja pred velikimi gospodarskimi težavami. V posebnem proglasu je zapovedal kmotom, naj sade le take stvari, ki ne potrebujejo dosti vlage.

ŠE SO POŠTENJAKI NA SVETU

Genova, Italija, 9. maja. — Policijski načelnik tega mesta je dobil pismo o takozvane "Družbe žepnih tatov", v katerem se je slednja pritožila, da imajo okradeni ljudje nepošteno navado, da prijavljajo policiji večje izgube kot pa so jih v resnici doživeli. V pismu se navaja en slučaj, v katerem je neki človek izgubil vsled žepne tatvine le petdeset lir, dočim je prijavil policiji, da je bil olajšan za dva tisoč in petsto lir.

V pismu se glasi nadalje, da imajo take nepoštenne izjave pred policijo za posledico napete razmere med člani tatinske organizacije, kajti žepne tatove, ki prinesejo svoj denar v glavni stan, se ima seveda vedno na sumu, da so nekaj prikrili v slučaju, da po okradeni napačno izjavo ter pravi, da je bil olajšan za večjo svoto kot je bil v resnici.

— Takozvani pošteni ljudje bi morali biti bolj delikatni, — se glasi koncem pisma.

NEMCI V ŠKRIPCII GLEDE ŠLEZIJE

Francozi so prepovedali vkorakanje nemških čet v Šlezijo. — Zdr. države v zavet najvišjem svetu.

Pariz, Francija, 9. maja. — V nekem sporočilu iz Berlina na Matin se glasi, da je francoski poslanik v onem mestu informiral nemški zunanji urad, da bo smatrala Francija vsako vkorakanje nemških čet v Gornjo Šlezijo za kršitev mirovne pogodbe, sklenjene v Versailles.

Poročila iz Benthena pravijo, da so nameravale nemške varnostne straže pričeti z ofenzivo proti Poljakom, ki so zasedli skoro celo Gornjo Šlezijo in da se je te čete organiziralo ob reki Oder.

Poroča se, da je izdala medzavezniška komisija v Oppeln poziv na prebivalstvo, v katerem se je glasilo, naj bo mirno, ker bodo zavezniške čete zavarovale mesto pred vsakim napadom.

Varšava, Poljska, 9. maja. — Vspričo vedno množitih se spopadov med poljskimi ustaši in Nemci v Gornji Šleziji, je sklenila poljska vlada vzpizoriti odločno akcijo v namenu, da napravi konec ustaj, katero je pričel Maks Korfanty, prejšnji plebiscitni komisar, ki se je polastil s svojimi četami skoro celega industrijskega okraja Gornje Šlezije.

Poljski kabinet je izdal ugotovilo, v katerem se glasi, da razume poljska vlada sicer domoljubne motive, ki so napotili ustaše do tega koraka, da pa kljub temu ne odobrava njih početja, kar je vspricho sedaj obstoječih razmer nemogoče doseči zaželeni cilj.

Vlada je pripravila nadaljno poslanico, naslovljeno na zavezniške, v kateri se istotako daje izraz za obsojanju koraka poljskih ustašev v Šleziji. Poslanica prosi nadalje zavezniške, naj čimprej mogoče rešijo problem Gornje Šlezije.

Izmed problemov, s katerimi se mora pečati poljska vlada, je ta, da skuša veliko število Poljakov priti upornikom v Šleziji na pomoč. Poročila pravijo, da je skušalo 20.000 oboroženih delavcev iz Bombrova-Sosnovice okraja prekorčiti meje v namenu, da pomagajo ustašem, da pa so jih zavrnile poljske oblasti na meji.

Do resnih spopadov med Nemci in poljskimi ustaši je prišlo na različnih točkah v okraju Ribnik, kjer je bilo, skladno s poljskimi poročili ubitih nad 150 Poljakov, dočim je baje na nemški strani padlo še več ljudi v boju za posest Friedrichsgruette, važnega topilnega središča.

SOVJETNE ČETE ZATELE REVOLUCIJO.

Riga, Letška, 8. maja. — Iz Moskve poročajo, da se je pojavila v provinci Tambov močno revolucionarno gibanje, kateremu je načeloval general Antonjev. Vlada je poslala tja svoje čete, ki so ustajajo takoj zadušile.

Važno za potnike.

Kdor želi v bližnji bodočnosti potovati v stari kraj, naj se obrne na naz, da mu pošljemo vsa navodila, kako je mogoče dobiti potni list.

Kdor že ima jugoslovanski ali ameriški potni list lahko potuje kadar hoče.

Kdor pa spada v zasedeno ozemlje, in želi potovati v staro domovino, mu še vedno lahko preakrbito potni list, kadar pride v New York.

V vsakem času se obrnite na tvrdko:

FRANK SAKSER STATE BANK
83 Cortlandt Street, New York

AVSTRIJI JE TREBA POMAGATI

LIGA NARODOV KOT UPRAVITELJ KONKURZNE MASE, — IMENOVANE AVSTRIJA. — NAČRTI ZA REHABILITACIJO DEŽELE.

Dunaj, Avstrija, 8. maja. — Besedilo vladnega odgovora na predlog finančne komisije Lige narodov, tikač se načrta za rehabilitacijo Avstrije da se bo dodalo k jamstvom za nadaljne kredite še monopol na tobak, je bilo objavljeno. Avstrijska vlada je naziranj, da je treba dovoliti nadaljne živilske kredite, predno bo mogoče odpreti notranje vire dohodkov. Poroča se, da bo predlagani novi denar nosil drugo ime kot krona in da se večina zavzema za frank ali pa stari gorninar.

Vse-nemška stranka izjavlja v nekem manifestu, katerega je izdala, da je smatrati načrt le začasnim, ker je "uveljavljenje ravnotežja ekonomskega položaja Avstrije mogoče le v zvezi s širšim ekonomskim poljem, v katerem ozirom more priti v poštev le Nemčija.

Nadalje izjavlja stranka, da mora premešči kapital prav posebno nositi bremena kot nepremični kapital ali zemljišča.

Socijalni demokratje izjavljajo, da je nemogoče odpraviti živilske podpore vspricho vedno padajočih plač in da se morajo tudi delodajalci vdeležiti reform.

Posameznosti načrta za rehabilitacijo Avstrije, ki pomenjajo dejansko konkurzno upravo od strani Lige narodov, so bile objavljene večeraj zvečer.

ANASTAZIJA JE PRIŠLA V DIVJANJE ŠTAJERSKIH KOMUNISTOV.

Pariz, Francija, 9. maja. — Grška princesinja Anastazija je dospela v družbi svojega moža, princa Kristofa, danes semkaj. V družbi obeh sta se nahajala tudi sin princesinje Anastazije, navadni Amerikanez brez vsakega plemiškega naslova, Mr. William B. Leeds ter njegova zaročenka, princesinja Ksenija.

Princesinja je prišla v to mesto, da se zopet podvrže operaciji, ki je postala potrebna vsled njene bolezni tekom preteklih zim. Operacijo bodo izvršili v ameriški bolnici v teku naslednjih par dni.

FRANCOSKI POSLANIK PRI VATIKANU.

Pariz, Francija, 9. maja. — Charles Jonnart, prejšnji zavezniški visoki komisar v Atenah in prejšnji izvauredni poslanik pri Vatikanu, je bil konečno določen od francoske vlade za bodočega francoskega poslanika pri Sveti stolici.

Tako poroča list L'Elclair. Njegova službena doba pa bo le začasna, podvržena zopetnemu imenovanju po preteku šestih mesecev.

Papež Benedikt je izbral državnega podtajnika, Monsignorja Cerretti-ja za svojega nuncijsa v Parizu in sicer na temelju istih pogojev, katere stavila francoska vlada.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro. Včeraj so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:			
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$2.40	1,000 kron	\$ 7.75
400 kron	\$3.20	5,000 kron	\$38.50
500 kron	\$4.00	10,000 kron	\$76.00

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 300	500 lir	\$26.50
100 lir	\$ 5.50	1000 lir	\$52.00
300 lir	\$15.90		

NEMŠKA AVSTRIJA:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dursju.			
1,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 2.85		
5,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 13.00		
10,000 nemško-avstrijskih kron	\$ 26.00		
50,000 nemško-avstrijskih kron	\$120.00		

Vrednost-denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo razjamečne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo vslike koristni za one, ki se že ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Sakser State Bank
83 Cortlandt Street, New York

